



ROMÂNIA
Avocatul Poporului
Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București
www.avp.ro



Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro
Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

*Doamnei Victoria Violeta Alexandru – Ministru
Ministerului Muncii si Protecției Sociale*



RECOMANDARE

Nr.....109.....din.....13. MAI 2020.....2020

referitoare la luarea unor măsuri privind obligarea furnizorilor de servicii sociale de a permite accesul instituțiilor publice de control/monitorizare a drepturilor beneficiarilor de servicii sociale, persoane vârstnice

În data de 05 martie 2020, ora 9,30, reprezentanții Biroului Teritorial Brașov al instituției Avocatul Poporului s-au deplasat la sediul Azilului de bătrâni „Zenobia” din Municipiul Târgu Secuiesc, în scopul efectuării unei anchete neanunțate care vizează respectarea prevederilor art. 34 și art.22 din Constituția României, privind dreptul la ocrotirea sănătății și dreptul la viață și la integritate fizică și psihică. Ancheta nu a fost efectuată, întrucât conducerea centrului a refuzat accesul în incinta căminului.

Demersurile au fost declanșate ca urmare a sesizării din oficiu a instituției Avocatul Poporului, având în vedere informațiile din presă potrivit cărora o femeie din Sfântu Gheorghe a acuzat conducerea și personalul azilului că nu i-au îngrijit mama, aducând-o într-o stare de sănătate precară, deshidratată, subnutrită și nespălată cu zilele, fapt ce a dus într-un final la decesul acesteia.

Având în vedere aspectele sesizate în presă, dar și refuzul conducerii centrului de a permite accesul reprezentanților instituției Avocatul Poporului, au fost continuate demersuri scrise la Ministrul Muncii și Protecției Sociale (în continuare, MMPS), Agenția Națională pentru Plăți și Inspecție Socială (în continuare, ANPIS) și Agenția Județeană pentru Plăți și Inspecție Socială Covasna (în continuare, AJPIS).

Prin adresa nr.533/DPSS/16.03.2020, înregistrată la Biroul Teritorial Brasov al instituției Avocatul Poporului cu nr.344/03.04.2020, Ministerul Muncii și Protecției Sociale ne-a comunicat faptul că a transmis solicitarea adresată de instituția Avocatul Poporului către ANPIS, urmând ca, în funcție de răspunsul acestei autorități, *să fie analizată posibilitatea completării Standardelor minime de calitate cu obligația furnizorilor de servicii sociale de a permite accesul în centre, pentru structurile cu atribuții privind prevenirea torturii, în condițiile legii.*

Această analiză ar fi necesară, din perspectiva MMPS, având în vedere că în standardele minime anterior menționate *nu este inclusă obligația expresă a furnizorilor de servicii sociale de a permite accesul reprezentanților instituțiilor de control*, modul de realizare a controlului fiind reglementat prin legi speciale, în speță prin Legea nr.35/1997, republicată, în baza căreia funcționează mecanismul de prevenire a torturii.

MMPS invocă și prevederile *Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a serviciilor publice de asistență socială, aprobat prin H.G.nr.797/2017, cu modificările și completările ulterioare*, potrivit cărora serviciile publice de asistență socială au obligația de a comunica sau, după caz, de a pune la dispoziția instituțiilor/structurilor cu atribuții în monitorizarea și controlul respectării drepturilor omului, în monitorizarea utilizării procedurilor de prevenire și combatere a oricăror forme de tratament abuziv, neglijent, degradant asupra beneficiarilor serviciilor sociale și, după caz, instituțiilor/structurilor cu atribuții

privind prevenirea torturii, informațiile solicitate și acordând-le sprijin în realizarea vizitelor de monitorizare.

ANPIS nu a răspuns solicitărilor instituției Avocatul Poporului.

Prin adresa nr.6819/16.04.2020, înregistrată la Biroul Teritorial Brasov al instituției Avocatul Poporului cu nr.453/28.04.2020, AJPIS Covasna ne comunică:

1. In ceea ce privește situația beneficiarei

Internarea sa a fost efectuată la cererea fiicei _____ din _____, în data de 15.02.2019, întrucât mama sa se afla în imposibilitate de a se îngriji singura.

Doamna _____ suferea de mai multe afecțiuni, atât

(_____ etc.), fiind internată în perioada 24.01.2019-22.02.2019 la Spitalul Județean de Urgență Sfântu Gheorghe. După ce a fost transferată la Spitalul din Miercurea-Ciuc unde a suferit o operație chirurgicală _____, în data de 25.02.2020, doamna _____ a fost transportată cu salvarea la Căminul de bătrâni Zenobia.

După decesul persoanei, fiica dumneaei revine în țară și acuză conducerea căminului de rele tratamente, fără a lua act de dosarul medical al pacientei și de consemnările angajaților centrului, având în vedere starea precară în care a fost internată inițial.

2. În ceea ce privește controalele efectuate de autoritățile sesizate

Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor a sancționat centrul cu 12.000 lei, în urma controlului din 02.12.2019; Direcția de Sănătate Publică a Județului Covasna a amendat centrul cu 500 lei, în data de 04.12.2019; Poliția economică a solicitat retroactiv documente contabile pe 3 ani pentru verificare, însă momentan nu se cunosc rezultatele; IPJ Covasna a verificat actele medicale și contractele cu beneficiarii, nu s-au găsit nereguli; DGASPC Covasna a verificat dosarele beneficiarilor și nu a găsit nereguli; redactorului ziarului Haromszek i-a fost permis accesul în cadrul centrului, acesta constatând că *măsurile dispuse de*

inspectorii sociali ar fi fost în mare parte realizate și că nu a fost oprit de Președinta Asociației să verifice spațiile din centru.

AJPIS Covasna a efectuat un control inopinat în 10.12.2019, în urma sesizării ANPC, fiind trasate 7 (șapte) măsuri care au la baza neconformitățile constatate:

a) nu există contract de colaborare cu Consiliul local al Municipiului Târgu Secuiesc;

b) spațiu insuficient pentru beneficiari, pentru fiecare beneficiar se alocă 6 mp în dormitor (MIV S3.1);

c) lipsă spații necesare depozitării hainelor, lenjeriei, încălțămintei, a obiectelor de uz propriu (MIV S3.3);

d) nu există un spațiu adecvat pentru servirea mesei (MI S4.2);

e) numărul grupurilor sanitare este insuficient. Centrul trebuie să aibă o baie/un dus la cel mult 6 beneficiari, respectiv o baie adaptată la cel mult 4 beneficiari cu patologii neurologice sau locomotorie care necesită ajutor total sau parțial pentru deplasare și efectuarea toaletei personale (MIV, S5.1, S5.2);

f) centrul trebuie să aibă grupuri sanitare separate pentru personal (MIV, S5.4);

g) centrul trebuie să dispună de un spațiu special amenajat pentru asigurarea asistenței medicale, cu dotări de mobilier minim necesar (MIII S2.5).

Termenul inițial pentru complinirea acestor măsuri a fost luna martie 2020, însă, din cauza măsurilor COVID-19, AJPIS Covasna precizează că a amânat termenul până în luna august 2020.

Având în vedere aspectele prezentate, constatăm următoarele:

- Căminul de bătrâni Zenobia este unul dintre puținele centre rezidențiale – cămine pentru persoane vârstnice, acestea fiind insuficiente față de numărul cererilor în așteptare a persoanelor sau reprezentanților legali ai acestora. Astfel, prin adresa nr.1623/AJPIS CV/18.12.2019, AJPIS Covasna a comunicat Comisariatului Județean pentru Protecția Consumatorului Covasna faptul că, în județul Covasna

funcționează doar 5 (cinci) centre rezidențiale, întrebându-se totodată dacă vârstnicul a devenit o „problemă” socială: Căminul de persoane vârstnice Hăghig (public/cost lunar 2354 lei); Căminul de persoane vârstnice Zathureczky Bertan (public/2600-2800 lei); Căminul socio medical Lemnia (privat/cost lunar – 2200 lei, fără medicamente); Caminul de bătrâni Sfânta Clara Sânzieni (privat/cost lunar – 2200 lei);

- Căminul de bătrâni Zenobia este patronat de o fundație cu caracter privat, fiind condusă de Președintele acesteia, doamna . Aceasta a refuzat în mod arbitrar, accesul reprezentanților instituției Avocatul Poporului în incinta căminului, deși altor autorități publice și chiar redactorului cotidianului local Haromszek le fusese permis accesul, la sfârșitul anului 2019;

- potrivit Anexei nr.1 la Ordinul nr.29/2019 al Ministrului Muncii, care reglementează Standardele minime de calitate pentru serviciile sociale cu cazare organizate ca centre rezidențiale destinate persoanelor vârstnice, furnizorul de servicii sociale (căminul) trebuie să pună la dispoziția organelor de control rezultatele chestionarului de satisfacție a beneficiarilor (*M.V.-Im⁵SI.2*) și să păstreze rapoartele de control ale organismelor prevăzute de lege (având în vedere că centrul este supus unui audit intern odată la 3 ani);

- potrivit art.6 din Anexa nr.2 din Hotărârea de Guvern nr.797/2017, cu modificările și completările ulterioare, direcțiile de asistență socială din subordinea autorităților publice locale au obligația principală de a comunica informațiile solicitate sau, după caz, de a pune la dispoziția instituțiilor/structurilor cu atribuții în monitorizarea și controlul respectării drepturilor omului, în monitorizarea utilizării procedurilor de prevenire și combatere a oricăror forme de tratament abuziv, neglijent, degradant asupra beneficiarilor serviciilor sociale și, după caz, instituțiilor/structurilor cu atribuții privind prevenirea torturii și acordarea de sprijin în realizarea vizitelor de monitorizare, în condițiile legii. *Însă, în condițiile în care Căminul de bătrâni Zenobia este unul privat, iar AJPIS Covasna a constatat că nu*

există un contract de colaborare cu Consiliul local al Municipiului Târgu Secuiesc, aceste prevederi rămân superflue, neputând fi aplicate acestei situații;

- deși, prin atribuțiile sale constituționale și prin cele reglementate prin legea sa organică de organizare și funcționare, instituția Avocatul Poporului are atribuții clare cu privire la posibilitatea efectuării unor anchete și/sau vizite inopinate, în reglementările specifice serviciilor sociale nu este inclusă obligația expresă a furnizorilor de servicii sociale de a permite accesul reprezentanților instituțiilor de control, *modul de realizare a controlului fiind reglementat doar prin legi speciale* – aspect asupra căruia și-a exprimat punctul de vedere MMPS prin adresa de răspuns comunicată instituției Avocatul Poporului;

- conform art.16 din Legea nr.35/1997, republicată, instituția Avocatul Poporului își exercită atribuțiile din oficiu sau la cererea persoanelor fizice, a societăților reglementate de Legea societăților nr.31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, a asociațiilor sau a altor persoane juridice, precum și inopinat, prin efectuarea vizitelor în locurile de detenție, potrivit legii;

- AJPIS Covasna va efectua următorul control în luna august 2020, ca urmare a măsurilor de protecție COVID-19 luate.

În consecință, considerăm util, pentru prevenirea unor cazuri similare celui de la Azilul de bătrâni Zenobia, completarea *Standardelor din 2019 MINIME de calitate pentru serviciile sociale cu cazare, organizate ca centre rezidențiale destinate persoanelor vârstnice* prin inserarea obligației principale a furnizorilor de servicii publice de a permite accesul neîngrădit al autorităților și instituțiilor publice care au reglementate prin lege atribuții de monitorizare și/sau control cu privire la eventuale abuzuri și/sau încălcări ale drepturilor beneficiarilor serviciilor publice, persoane vârstnice.

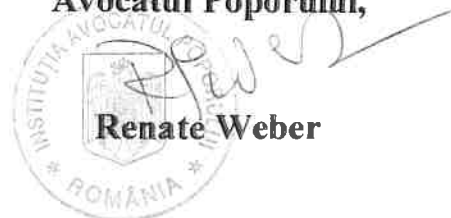
În acest context, în temeiul dispozițiilor art. 59 din Constituția României și ale art. 15 alin.(1) lit.f), art.24 și art.26 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată;

Pentru realizarea scopului constituțional și legal al Avocatului Poporului și anume, apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice, Avocatul Poporului emite prezenta:

RECOMANDARE

1. Ministrul Muncii și Protecției Sociale va analiza necesitatea completării prevederilor *Standardelor minime de calitate pentru serviciile sociale cu cazare, organizate ca centre rezidențiale destinate persoanelor vârstnice*, prin inserarea obligației principale a furnizorilor de servicii publice de a permite accesul neîngrădit Avocatului Poporului și altor autorități și instituții publice cu atribuții de monitorizare și/sau control;
2. Ministrul Muncii și Protecției Sociale va informa instituția Avocatul Poporului, prin Biroul Teritorial Brașov, cu privire însușirea Recomandării și la măsurile dispuse.

Avocatul Poporului,



București, 12 mai 2020